

4. Інформація про освітні компоненти (обов'язкові компоненти (ОК) та вибіркові компоненти (ВК)).

ОК 1. МЕТОДОЛОГІЯ ФАХОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Андрій РОСКЛАДКА, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри цифрової економіки та системного аналізу.

Результати навчання: розуміти природу та рівні методології юридичної науки; визначати специфіку методології досліджень у міжнародному праві; формулювати наукову проблему, мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; висувати й перевіряти наукові гіпотези; формувати методологічний дизайн дисертаційного дослідження; застосовувати загальнонаукові, спеціально-юридичні та міждисциплінарні методи; здійснювати юридичний аналіз міжнародних договорів, міжнародного звичаєвого права та інших міжнародно-правових джерел; застосовувати правила тлумачення норм міжнародного права; системно аналізувати практику міжнародних судів і трибуналів; використовувати порівняльно-правову методологію; критично оцінювати доктрину міжнародного права; формулювати наукову новизну, аргументувати авторську позицію; дотримуватися принципів академічної доброчесності та стандартів наукової етики; володіти пакетом програм MS Office, сучасними засобами комп'ютерної техніки, основами інформаційних технологій структурування і організації даних, мережними та інформаційно-комунікативними інтернет-технологіями, навичками організації і проведення наукових досліджень

Зміст. Методологія науки та методологія юридичних досліджень. Поняття науки, наукового пізнання та наукового дослідження. Поняття методології та методу наукового дослідження. Рівні методології наукового пізнання. Загальнонаукова та спеціально-юридична методологія. Методологія юридичної науки. Основні методологічні підходи до дослідження міжнародного права. Методологічний дизайн дисертаційного дослідження. Наукова проблема та структура міжнародно-правового дослідження. Система методів міжнародно-правового дослідження: загальнонаукові методи, спеціально-юридичні методи. Обґрунтування вибору методів, їх співвідношення із завданнями дослідження та недопустимості формального перерахування методів у дисертації. Методика роботи з джерелами міжнародного права. Джерельна база міжнародно-правового дослідження. Методологія тлумачення міжнародно-правових норм. Судова практика як інструмент міжнародно-правового дослідження. Методологія аналізу міжнародної судової практики. Порівняльні та міждисциплінарні дослідження. Порівняльно-правовий метод у міжнародно-правових

дослідженнях. Міждисциплінарна методологія дослідження міжнародного права. Наукова аргументація та результати дослідження. Доказування та аргументація в міжнародно-правовому дослідженні. Науковий факт і юридичний факт. Академічна доброчесність і презентація результатів. Академічна доброчесність як складова методології дослідження. Підготовка та апробація результатів дисертаційного дослідження. Академічна комунікація у міжнародному науковому середовищі.

Інформаційні та інноваційні технології у вирішенні задач професійної наукової діяльності. Інформаційні технології, системи і бази даних для обробки та публікації результатів наукових досліджень. Методи та технології інтелектуального аналізу даних (Data Mining) в наукових дослідженнях. Представлення результатів фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Візуалізація та презентація наукових результатів. Результативність роботи науковця. Наукова комунікація та академічна доброчесність. Плагіат, визначення і базові поняття. Законодавство України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах. Відповідальність за порушення академічної доброчесності працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти. Використання хмарних технологій у практиці наукових досліджень. Безпека інформаційних технологій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Deplano R., Tsagourias N. (eds.). Research Methods in International Law: A Handbook. Edward Elgar Publishing, 2021.
2. Van Hoecke M. Methodology of Comparative Legal Research. Law and Method. 2015. P. 1–35.
3. Contemporary Methods in International Legal Research. Springer, 2025.
4. Булгакова О. С. Методи та системи штучного інтелекту: теорія та практика : навч. посібник / О. С. Булгакова, В. В. Зосімов, В. О. Поздєєв. – Херсон : Олді-плюс, 2020. – 356 с. – ISBN 978-966-289
5. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. «Методологія та методика наукового дослідження». Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: інтерактивні лекції, формування методологічного дизайну дисертаційного дослідження, практичні заняття, з використанням ІТ технологій, презентація результатів досліджень з використанням порівняльно-правової методології, самостійна робота здобувачів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, індивідуальні завдання дослідження, виступ у дискусії);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 2. БІЛІНГВАЛЬНІ НАУКОВІ КОМУНІКАЦІЇ

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Наталія МАЗАРАКІ, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: знати теоретичні засади наукової комунікації в багатомовному середовищі; володіння основами наукової комунікації українською та англійською мовами; здатність до академічного спілкування іноземною мовою; вміння використовувати фахову термінологію в обох мовах; здатність працювати з науковою інформацією різними мовами; вміти готувати та презентувати наукові матеріали двома мовами; аналізувати й опрацьовувати наукові джерела українською та англійською мовами; знати принципи функціонування міжнародних наукометричних баз даних і наукових видавництв; здатність до міжкультурної взаємодії; здатність до презентації та поширення результатів наукових досліджень; дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Зміст. Теоретичні основи білінгвальних наукових комунікацій. Поняття, види та функції наукової комунікації. Роль білінгвізму в сучасній науці. Академічний дискурс у білінгвальному середовищі. Особливості українського та англomовного наукового дискурсу. Наукова термінологія та фахова лексика. Принципи використання й перекладу наукової термінології. Академічне письмо українською та англійською мовами. Структура та мовні особливості наукових текстів. Підготовка наукової статті для міжнародних видань. Усна наукова комунікація. Міжкультурна комунікація в академічному середовищі. Цифрові інструменти наукової комунікації. Академічна доброчесність у білінгвальній науковій діяльності. Презентація та популяризація результатів досліджень. Підготовка наукового портфоліо, грантових заявок і комунікація результатів досліджень для міжнародної аудиторії.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Committee on Publication Ethics (COPE). Core Principles and Core Practices. 2026. <https://publicationethics.org>.

2. European Commission. European Charter for Researchers. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1160d397-d63e-11f0-8da2-01aa75ed71a1/language-en>.

3. Міністерство освіти і науки України. Рекомендації з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>

4. Саєнко Н. Використання білінгвальних стратегій під час навчання іноземної мови студентів університету / Н. Саєнко, О. Чевичелова // Сучасні дослідження з іноземної філології: збірник наукових праць / голов. ред. М. П. Фабіан. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика». - 2023. - Вип. 1(23) - С. 299-307. – рез. укр., англ. – Бібліогр.: с.306-307.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: бінарні та інтерактивні лекції, практичні заняття, презентація наукових матеріалів двома мовами, опрацювання наукових джерел українською та англійською мовами.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, індивідуальні завдання дослідження, виступ у дискусії);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

ОК 3. НАУКОВІ ПРОЄКТИ

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Наталія МАЗАРАКІ, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: формування здатності орієнтуватися в актуальному стані юридичної науки, сучасних наукових дискусіях, трендах і прогалинах у предметній сфері власного дослідження; вміння відстежувати нові напрями юридичної науки, у тому числі міждисциплінарні підходи, та оцінювати їх потенціал для власного дисертаційного проєкту; вміння критично аналізувати практичний вимір проблематики дисертаційного дослідження та враховувати його під час формулювання дослідницьких питань і побудови дизайну дослідження; розвиток навичок представлення власного дисертаційного проєкту для академічної аудиторії та представників інших галузей, а також аргументованого захисту обраних дослідницьких рішень; здатність планувати та здійснювати власне дослідження з урахуванням потреб правотворення, правозастосування та/або публічної політики.

Зміст. Вступ до дисципліни. Презентація дисертаційних досліджень. Ознайомлення з метою, логікою та вимогами навчальної дисципліни «Науковий семінар». Поточні наукові дискусії у тематиці дисертаційного дослідження. Аналіз найбільш впливових публікацій у предметній сфері дисертаційного дослідження (наукові статті, монографії, аналітичні звіти та інші джерела з високою науковою цінністю). Новітні напрями правничих досліджень. Аналіз нових і перспективних напрямів у юридичній науці та суміжних дисциплінах, релевантних для тематики дисертаційного дослідження. Визначення можливостей інтеграції нових підходів у дизайн власного дослідження. Міждисциплінарний дослідницький колоквиум.

Наука в академіях наук. Правозахисний та практичний ефект дисертаційного дослідження. Визначення механізмів впливу юридичних досліджень на правову систему та суспільні відносини, зокрема у контексті вдосконалення законодавства, правової політики, правозастосування, судової практики, процедурних стандартів, доступу до правосуддя та ефективності засобів правового захисту. Science-for-Policy у праві. Підсумкові доповіді здобувачів про: ключові ідеї, отримані під час семінару; конкретні зміни у дисертаційному проєкті (уточнення теми/питань, методології, джерел даних); план реалізації на наступний період.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Maciej Pichlak, Krzysztof J Kaleta and Agata Nawacka, 'Systematic Literature Review Method in Legal Research: Prospects and Challenges' (2025) Law and Method, doi:10.5553/REM/.000085.

2. Conaghan, J. "Legal research and the public good: the current landscape." Legal Studies, 2023

3. Callie Marie Rennison and Timothy C Hart, 'Conducting a Literature Review' in *Research Methods in Criminal Justice and Criminology* (2nd edn, SAGE Publications 2022) https://uk.sagepub.com/sites/default/files/upm-assets/90135_book_item_90135.pdf.

3. Zanders E., MacLeod L. Presentation Skills for Scientists: A Practical Guide. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 78 p.

4. Sucha, V., Sienkiewicz, M. (eds). Science for Policy Handbook. Amsterdam: Elsevier, 2020. 504 p. DOI: 10.1016/C2018-0-03963-8.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: проблемні та інтерактивні лекції, практичні заняття, презентація результатів досліджень, аргументований захист обраних дослідницьких рішень, наукові доповіді, розробка наукових проєктів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, індивідуальні завдання дослідження, вирішення проблемних правових ситуацій);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 4. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРАВНИЧИХ ДИСЦИПЛІН.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2027/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Олена МОЖАЙКІНА, канд. психол. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: формування вмінь та навичок ефективного застосування фахових юридичних знань при викладанні юридичних

дисциплін у закладах вищої освіти; вміння організовувати робочий час; планувати, розробляти та керувати навчальним процесом під час проведення лекційних та практичних (семінарських) занять; вмінь і навичок розробки творчо-пошукових, дослідницьких та інших завдань; вмінь організовувати самостійну роботу студентів, а також компетентностей щодо проведення різних форм контролю навчальної діяльності; формування професійної культури викладача.

Зміст. Методичні основи підготовки і проведення лекційних занять з юридичних дисциплін. Вибір послідовності і логіки викладення матеріалу. Методика підготовки і проведення семінарських (практичних) занять з юридичних дисциплін. Робота з науковими та навчальними джерелами, а також з нормативно-правовою базою. Організація самостійної роботи студентів. Педагогічні умови самоорганізації навчального простору студентів. Методичні основи організації і керівництва самостійною роботою здобувачів. Картка самостійної роботи студента та методичні основи її використання. Методичні основи проблемного викладання юридичних дисциплін. Педагогічні умови для створення навчальних проблемних ситуацій. Формування критичного мислення у студентів. Методи і засоби викладання правничих дисциплін. Поняття та сутність методу та прийому навчання (учіння). Методичні особливості онлайн навчання. Класифікація методів навчання за джерелом отримання знань. Дидактичні засоби навчання та їх види. Основні дидактичні завдання контролю знань студентів. Методичні аспекти організації контролю знань студентів. Педагогічна майстерність викладача. Професійна культура викладача правничих дисциплін. Зміст творчості у науково-дослідній роботі викладача.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. Е. Луначека, Н. О. Ткачової; кол. авт. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 344 с.

2. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с.

3. Вдовічен В.А., Вдовічена Л.І., Меленко О.В. Методика викладання правничих дисциплін: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2022. 144 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: проблемні та інтерактивні лекції, практичні заняття, з використанням моделювання навчального процесу, розробка і адаптація інтерактивних форм і методів роботи, самостійна робота здобувачів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, вирішення проблемних педагогічних ситуацій);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

ОК 5. СУЧАСНА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ДОКТРИНА.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Лілія НЕВАРА, канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації концепцій та теорій, а також їх практичних проявів; формування в аспірантів розуміння новітніх тенденцій розвитку міжнародного права з фокусом на міжнародно-правове регулювання економічних відносин, зокрема у сферах торгівлі, інвестицій, цифрової економіки, кліматичного регулювання, економічної безпеки та санкційної політики; здатність критично оцінювати сучасну міжнародно-правову доктрину, практику міжнародних судів і арбітражів, акти міжнародних організацій, позиції держав та нові договірні й інституційні механізми міжнародного економічного права; розвинути навички самостійного формулювання наукової проблеми, дослідницьких питань, аргументації та висновків щодо сучасних подій і тенденцій у міжнародному праві з економічним виміром.

Зміст. Українські наукові школи міжнародного права та професійні асоціації. Криза системи врегулювання спорів СОТ і трансформація багатостороннього торговельного правопорядку. Чинники кризи системи СОТ. Альтернативні форуми розв'язання торговельних спорів у регіональних і двосторонніх угодах. Феномен фрагментації міжнародного публічного права. Фрагментація міжнародного торговельного правопорядку. Трансформація міжнародного інвестиційного права. Клімат, сталий розвиток і права людини в міжнародному економічному праві. Інтеграція кліматичних, екологічних і правозахисних стандартів у систему міжнародної торгівлі та інвестицій. Національна безпека, стратегічна автономія та економічна державність. Інструменти державної політики у сфері економічної безпеки. Цифрова торгівля, транскордонні потоки даних і регуляторний суверенітет. Міжнародно-правова відповідальність: відшкодування шкоди, санкції, економічний примус і міжнародне економічне право.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Марущак, О. В. (2015). Українська школа міжнародного права: історія та сучасність. Український часопис міжнародного права, №2, 45–56.
2. Kristen Hopewell (2025) Unravelling of the trade legal order: enforcement, defection and the crisis of the WTO dispute settlement system International Affairs, Vol. 101, Issue 3, May 2025, pp. 1103–1117.
3. The White House. (2025, July 31). Further modifying the reciprocal tariff rates. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/07/further->

modifying-the-reciprocal-tariff-rates/

4. Runar Hilleren Lie (2023) Treaty Influencers: A Computational Analysis of the Development of International Investment Law Journal of International Economic Law, Vol. 26, Issue 3, September 2023.

5. Venn, A. (2023). Rendering international human rights law fit for purpose on climate change. Human Rights Law Review, 23(1), ngac034. <https://doi.org/10.1093/hrlr/ngac034>

6. Bento, V. (2022). Strategic autonomy and economic power: The economy as a strategic theater. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003248392>.

7. Zerk, J. (2023). Sanctions, Countermeasures and International Economic Law. Journal of International Economic Law, 26(2), 245–272.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: проблемні та інтерактивні лекції, практичні заняття, презентація аргументованих висновків щодо сучасних подій, наукові доповіді.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (індивідуальні завдання дослідження, виступ у дискусії, аналітичні записки, есе, аналіз/вирішення практичних ситуацій/задач);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ОК 6. НАУКОВИЙ СЕМІНАР.

Тип. Обов'язкова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2027.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Володимир ПРИМАК, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: формування здатності орієнтуватися в сучасному стані юридичної науки, у дослідницькому середовищі університету, а також у наукових пріоритетах і діяльності Національної академії правових наук України та правничих НДІ НАН України, критично аналізувати практичний вимір проблематики власного дослідження та інтегрувати наукові результати у правозастосування, правотворення і science-for-policy; сформувати навички надання й отримання структурованого академічного зворотного зв'язку щодо дослідницьких проєктів інших здобувачів, зокрема стосовно коректності постановки проблеми, адекватності методів, якості даних і логіки аргументації; сприяти формуванню здатності планувати та здійснювати власне дослідження з урахуванням потреб правотворення, правозастосування та/або публічної політики.

Зміст. Ознайомлення з метою, логікою та вимогами навчальної дисципліни «Науковий семінар»; короткі презентації здобувачами дисертаційних пропозицій. Аналіз найбільш впливових публікацій у предметній сфері дисертаційного дослідження (наукові статті, монографії, аналітичні звіти та

інші джерела з високою науковою цінністю). Аналіз нових і перспективних напрямів у юридичній науці та суміжних дисциплінах, релевантних для тематики дисертаційного дослідження. Спільне заняття із здобувачами інших галузей, освітньо-наукових програм або років навчання, дотичних до суміжної проблематики дисертаційного дослідження. Бінарна лекція за участі представника профільної академії наук (НАПрН України та/або правничих НДІ НАН України) щодо пріоритетних напрямів досліджень та актуальних наукових програм. Аналіз правозахисного та практичного ефекту дисертаційного дослідження. Визначення механізмів впливу юридичних досліджень на правову систему та суспільні відносини. Science-for-Policy у праві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Zanders E., MacLeod L. Presentation Skills for Scientists: A Practical Guide. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 78 p.

2. Muhonen, R., et al. "From productive interactions to impact pathways: Understanding the key dimensions in developing SSH research societal impact." Research Evaluation, 2020.

3. Conaghan, J. "Legal research and the public good: the current landscape." Legal Studies, 2023.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: бінарні, інтерактивні та проблемні лекції, практичні заняття, презентація результатів досліджень, логічна аргументація обраних методів дослідження, наукові доповіді.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, презентації, наукові роботи);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 1. ДОКТРИНАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Вікторія ГОЛУБЄВА канд. юрид. наук, проф., проф. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації концепцій та теорій, а також їх практичних проявів, пов'язаних з правовим регулюванням міжнародної торгівлі, формулювання та обґрунтування наукових підходів до вирішення актуальних питань міжнародних (універсальних та регіональних) торговельних і зовнішньоекономічних відносин (відповідних аспектів національних політик); розуміння і здатність до поєднання теоретичних і практичних підходів, а також розуміння їх співвідношення, впливу і

взаємодії; здатність до застосування комплексних, полісистемних, міжгалузевих наукових знань і методик щодо правового регулювання міжнародної торгівлі з метою розуміння, використання та вдосконалення відповідних правових механізмів на універсальному, регіональному, субрегіональному та національному рівнях в доктринальному і практичному аспектах; здатність виявляти, формулювати і пропонувати перспективи розвитку і способи врегулювання міжнародних-правових і зовнішньоекономічних ситуацій; здатність детермінувати цільові орієнтири розвитку правового регулювання міжнародної торгівлі та її складових на універсальному, регіональному, субрегіональному та національному рівнях з урахуванням інституційних і галузевих, глобальних і національних прерогатив; здатність адаптувати міжнародно-правовий і іноземний досвід до потреб конкретної держави, тощо.

Зміст. Міжнародна торгівля як об'єкт правового регулювання. Міждисциплінарні зв'язки та синергія міжнародного економічного права, міжнародного торговельного права, права СОТ, правового регулювання ЗЕД з правовим регулювання міжнародної торгівлі. Наукові школи правового регулювання міжнародної торгівлі, їх загальна характеристика та особливості. Комплексність, полісистемність і міжгалузевість правового регулювання міжнародної торгівлі, як вплив, взаємодія і поєднання. Доктринальні підходи до розуміння і правової реалізації в регулюванні міжнародної торгівлі, їх генеза. Формування і особливості розвитку сучасної міжнародної системи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародне (універсальне та регіональне) інституційно-правове регулювання міжнародної торгівлі). Публічний і приватний інтерес у сфері правового регулювання міжнародної торгівлі. Особливості та співвідношення державного та недержавного міжнародного і національного інституційно-правового забезпечення та регулювання міжнародної торгівлі. Теорія і практика застосування санкцій (обмежувальних / рестриктивних заходів). Національне інституційно-правове регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Сучасний стан і трансформація митно-тарифного та нетарифного регулювання міжнародної торгівлі. Генеза та еволюція методів і доктринальних підходів регулювання міжнародної торгівлі. Загальна характеристика та особливості тарифних і нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі та їх вплив на зовнішньоторговельну політику держав і їх міжнародно-правові зобов'язання. Ретроспектива та сучасний стан правового регулювання зовнішньоторговельних операцій та їх договірному оформленню. Публічності та приватноправові тенденції розвитку правового регулювання міжнародної торгівлі. Сталий розвиток і правове регулювання міжнародної торгівлі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Bhala R. International Trade Law: A Comprehensive E-Textbook. 6th Revised Edition. (Eight Volumes). Volume One: Interdisciplinary

Foundations. University Distinguished Professor The University of Kansas, School of Law. 2025. 765 p. URL: <https://kuscholarworks.ku.edu/server/api/core/bitstreams/9eb5a812-a047-414f-9fe2-48f41bed2072/content>

2. Global trade update. Policy Insights. Who wins when trade policies shift? New rules are reshaping global export competition -- and determining which countries gain ground. UNCTAD, 2026. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditcinf2026d2_en.pdf

3. International Trade & Customs. 2025 In-Review and Outlook for 2026. ELP, 2025. URL: <https://elplaw.in/wp-content/uploads/2026/01/International-Trade-YIR-2025.pdf>

4. Trade and development report 2025. On the brink: Trade, finance and the reshaping of the global economy. Overview. UNCTAD/TDR/2025(Overview). UNCTAD, 2025. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/tdr2025overview_en.pdf

5. Wang Zh.J., Chen J. International Trade Regulation: Evolving Dynamics and Shifting Foundations. Routledge, London, 2023. 134 p. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003275510>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання теоретичного і практичного навчання: проблемні та інтерактивні лекції, практичні заняття, презентація аргументованих висновків щодо сучасних подій, наукові доповіді.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, наукові доповіді/виступи, складання аналітичних записок, есе, аналіз/вирішення практичних кейсів);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 2. ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Лариса НЕСКОРОДЖЕНА кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня (аспірантів) системних теоретичних знань про механізми захисту прав людини в рамках Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) та практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), конвенційні інструменти, засоби захисту економічних прав людини в ЄСПЛ, засвоєння методологічних підходів та здобуття навичок системного аналізу прецедентів, критичного осмислення взаємодії між міжнародними стандартами та національними правовими засобами захисту, застосування практики ЄСПЛ, необхідних для проведення наукових досліджень, розв'язання комплексних проблем у сфері міжнародного захисту прав людини, продукування нових ідей у

ході дослідницько-інноваційної діяльності та розробки практичних рекомендацій щодо застосування Конвенції та практики ЄСПЛ задля посилення конвенційного рівня захисту прав людини в Україні та її правової інтеграції в європейський правовий простір.

Зміст. Сутність, механізм, інструменти захисту економічних прав за Конвенцією; методологічні підходи щодо кваліфікації та класифікація економічних прав в системі конвенційних прав у практиці ЄСПЛ; Європейський суд з прав людини: порядок формування, структура та юрисдикція; порядок подачі заяв до ЄСПЛ; процедура розгляду справ ЄСПЛ. Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Економічні права людини як фактор стратегії демократичного розвитку держави і суспільства; політика України щодо забезпечення та реалізації економічних прав. Загальні міжнародно-правові стандарти основних прав і свобод людини і громадянина. Правовий статус суб'єкта звернення до Європейського суду з прав людини. Співвідношення обсягу прав, що закріплені у Конвенції, якими наділений суб'єкт господарювання та фізична особа. Практика ЄСПЛ щодо захисту права власності; захист права власності за статтею 1 Першого протоколу Конвенції. Захист права інтелектуальної власності за статтею 1 Першого протоколу Конвенції. Застосування Конвенції для захисту права на підприємницьку діяльність. Справи ЄСПЛ у спорах щодо захисту ділової репутації; застосування антимонопольного та конкурентного законодавства; корпоративних відносин.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Посібник зі статті 1 Першого протоколу до Європейської конвенції з прав людини. Захист власності. Рада Європи / Європейський суд з прав людини, 2025. 117 с. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_1_protocol_1_ukr

2. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. – 6-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2024. – 502 с.

3. Сироїд Т. Л. Міжнародне право прав людини: підручник / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. – Київ : Юрінком Інтер, 2023. – 564 с.4. Augenstein, D. (2025). Shields and swords: the human rights of business enterprises and the boundaries of democracy. *Transnational Legal Theory*, 16(1–2), 74–97. <https://doi.org/10.1080/20414005.2025.2516924> ; URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20414005.2025.2516924#abstract>

4. Іванець М. Щодо питання про захист прав інвесторів в ЄСПЛ/ М. Іванець //Аналітичне-порівняльне правознавство/ редкол.: Ю. М. Бисага (голов. ред.), В. В. Заборовський, Д. М. Белов, С. Б. Булеца та ін.; ДВНЗ «УжНУ». Ужгород, 2024. №2. С. 204-207. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/303189/295257>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання лекційних, практичних, інтерактивних та дослідницьких форм роботи, орієнтованих на формування у аспірантів поглиблених компетентностей у сфері захисту економічних прав у практиці ЄСПЛ.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (наукові доповіді/виступи, творчо-пошукові роботи, розв’язання кейсів);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 3. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/28.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Валентина ЖУКОВСЬКА, д-р екон. наук, доц., проф. каф. менеджменту.

Результати навчання. Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ґрунтовних теоретичних знань, практичних умінь та навичок щодо розроблення й реалізації стратегій комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування механізмів інтеграції наукових результатів у бізнес як нематеріальних активів, використання інструментів аналізу, методів оцінки та способів правового й економічного захисту результатів комерціалізації як об’єктів інтелектуальної власності, забезпечення ефективного трансферу найбільш перспективних розробок на внутрішньому та зовнішніх ринках, а також засвоєння міжнародних практик управління інтелектуальною власністю у науково-дослідній та інноваційній діяльності..

Зміст. Концептуальні засади комерціалізації інтелектуальної власності (ІВ). Комерціалізація ІВ у структурі інноваційного циклу. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Об’єкти ІВ як економічні активи та правові режими їх комерціалізації. Механізми комерціалізації ІВ та інструменти їх реалізації. Маркетингове забезпечення комерціалізації. Цифровізація та штучний інтелект (АІ) у комерціалізації ІВ. АІ як інструмент створення та масштабування об’єктів ІВ. Ризики комерціалізації АІ та управління ними. Стратегії комерціалізації ІВ та їх інтеграція у бізнес-модель. Роль ІВ як ядра бізнес-моделі. Монетизація ІВ як стратегічний процес. Оцінювання вартості ІВ у процесі комерціалізації Ліцензування як форма комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Управління трансфером технологій у процесі комерціалізації ІВ. Технологічний аудит об’єкта комерціалізації. Ризики трансферу технологій. Галузеві особливості створення та комерціалізації ІВ. Комерціалізація результатів досліджень у університетах. Капіталізація результатів досліджень.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Білоусова, Н. О., Гаврушкевич, Н. В., Данильченко, М. А., Цибульов, П. М., Ромашко, А. С. (2021). Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка» 374 с.

2. Мікульонок, І. О. (2023). Інтелектуальна власність та патентознавство [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за технічними спеціальностями (4-те вид., переробл. і доповн.). КПІ ім. Ігоря Сікорського. 234 с.

3. Catalano M. G. (2023). Technical Manual for Intellectual Property Rights Management. A Comprehensive Guide for Innovators and Businesses. URL: <https://cognifog.eu/wp-content/uploads/2024/09/Technical-Manual-for-IPR.pdf>. (дата звернення: 10.03.2026).

4. Ossa A. (2023) From Research to Market: A Comprehensive Guide. Cham: Springer. 136 c. URL: <https://link.springer.com> (дата звернення: 10.03.2026).

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, метод кейс-стаді, презентація проєктів, розв'язання розрахунково-аналітичних завдань, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, індивідуальні завдання дослідження, виступ у дискусії, розв'язання кейсів, захист проєкту комерціалізації за напрямом дисертаційного дослідження (публікації).

- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 4. МІЖНАРОДНЕ ЕНЕРГЕТИЧНЕ ПРАВО.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Лілія НЕВАРА, канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права

Результати навчання. Здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації основних міжнародно-правових концепцій та теорій, формулювання та обґрунтування наукових підходів до вирішення актуальних питань міжнародних відносин; здатність виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері розвитку міжнародного права та обирати методи для їх розв'язання; аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку міжнародного права, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці; здатність визначати фактори та індикатори їх впливу на розвиток міжнародного права на універсальному, регіональному та субрегіональному рівні; опанування методик юридичного та більш широкого наукового аналізу для вирішення як фундаментальних, так і прикладних проблем сучасного міжнародного права.

Зміст. Сучасна система міжнародного енергетичного права та тенденції її розвитку, зокрема в умовах воєнного стану. Формування міжнародного енергетичного права під впливом розвитку світової енергетики та міжнародного права. Політико-правові позиції окремих держав та груп держав у енергетичній сфері. Міждержавні організації та інститути в глобальній енергетичній системі. Екологічні аспекти енергетичного права. Відповідальність за транскордонний вплив на довкілля в процесі енергетичного циклу. Договір до Енергетичної Хартії і Протокол до Енергетичної Хартії – перші міжнародно-правові документи, які поєднали норми про торгівлю та інвестиції і про збереження навколишнього середовища в контексті енергетичної галузі. Міжнародно-правове регулювання екологічно орієнтованої енергетики. Екологічно орієнтована

енергетика (ЕОЕн) у сфері регулювання міжнародного права. Роль міжнародних стандартів у просуванні ЕОЕн як альтернативи вуглецевій енергетиці. Енергетична безпека України та світу. Ембарго на енергоресурси держави-агресора – шлях позбавлення її ресурсу для агресії.
Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Ксендзук, В. В., & Покотило, М. Ю. (2025). Енергетична безпека України та світу: оцінка наслідків впливу російсько-української війни та прогнози трансформації ринку. *Економіка, управління та адміністрування*, (2(112)), 46–53. [https://doi.org/10.26642/ema-2025-2\(112\)-46-53](https://doi.org/10.26642/ema-2025-2(112)-46-53)

2. МАЗАРАКІ А. і МЕЛЬНИК Т. 2024. Енергетична безпека: нові виклики та світові тренди. *Scientia fructuosa*. 155, 3 (Чер 2024), 4–22. DOI:[https://doi.org/10.31617/1.2024\(155\)01](https://doi.org/10.31617/1.2024(155)01).

3. Новосад І.В. Енергетичне право України: галузева природа, принципи та проблеми формування структури. Міжнародний науковий вісник журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». №11 (093), 2025. С. 107-113. DOI: 10.25313/2520-2308-2025-11-11763

4. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін. ; за ред. В.В. Мицика. – 2-ге вид., змін. – Харків : Право, 2020. – Т. 2. Основні галузі. – 624 с..

5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами 27 червня 2014 року
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

6. Договір про заснування Енергетичного Співтовариства URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_926

7. Директива Європейського Парламенту та Ради 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та про скасування Директиви 2003/54/ЄС URL: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/doccatalog/document?id=245023096>

8. Crossley P. Renewable Energy Law: An International Assessment. Cambridge University Press, 2019. – 298 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття; розв’язання практичних кейсів; моделювання ситуації; дискусії.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, наукові доповіді/виступи, складання аналітичних записок, есе, аналіз/вирішення практичних кейсів);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

БК 5. МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/28.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Юлія ПАНФІЛОВА канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання. Вивчення дисципліни забезпечує поглиблене опанування сучасних концепцій, принципів, джерел і практики міжнародного морського права, а також формує здатність здійснювати самостійні фундаментальні й прикладні наукові дослідження, критично оцінювати міжнародно-правові доктрини, застосовувати сучасні методологічні підходи та розробляти науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення міжнародного і національного правового регулювання використання морських просторів, забезпечення морської безпеки, свободи судноплавства, охорони морського середовища та захисту прав і законних інтересів держав відповідно до положень Конвенції ООН з морського права 1982 року та інших міжнародно-правових актів.

Дисципліна сприяє реалізації Цілі сталого розвитку 14 «Збереження морських ресурсів», Цілі 16 «Мир та справедливість» та Цілі 17 «Партнерство заради сталого розвитку», формуючи наукові підходи до забезпечення верховенства міжнародного права на морі, сталого використання морських ресурсів, розвитку міжнародного співробітництва та ефективного міжнародно-правового управління морськими просторами.

Зміст дисципліни. Освітня компонента охоплює концептуальні теоретико-методологічні засади міжнародного морського права; міжнародно-правовий режим морських просторів; діяльність міжнародних морських організацій; міжнародно-правове регулювання морського судноплавства та використання морських природних ресурсів; міжнародно-правові засади морської безпеки та судноплавства в умовах збройних конфліктів; Міжнародно-правова охорона морського середовища та забезпечення сталого розвитку Світового океану. Міжнародно-правове регулювання збереження морського біорізноманіття та використання морських ресурсів. Цифрова трансформація морської діяльності, штучний інтелект, автономне судноплавство та кібербезпека. Міжнародно-правові механізми вирішення морських спорів, відповідальність держав та розвиток міжнародного морського права; практику Міжнародного трибуналу з морського права, Міжнародного Суду ООН, арбітражних трибуналів, створених відповідно до Конвенції ООН з морського права 1982 року, та інших міжнародних судових інституцій; міжнародно-правові наслідки збройних конфліктів на морі, включаючи виклики, пов'язані зі збройною агресією російської федерації проти України, забезпеченням свободи судноплавства в Чорному морі та захистом критичної морської інфраструктури. Взаємодія міжнародного морського права з міжнародним екологічним, гуманітарним, економічним правом, міжнародним правом прав людини та міжнародним правом безпеки.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гуцуляк В. М., Ключова Є. М. Українське та міжнародне морське право : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 268 с.

2. Антонович М. Міжнародне публічне право : підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с.

3. Tanaka, Y. (2023). The International Law of the Sea (4th ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

4. Кузьменко, О. Ю. Цифровізація та імплементація міжнародних морських конвенцій ІМО в умовах e-navigation. *Сучасна доктрина права*, (3(97), 2026. С. 117–126.

5. Веремчук В. С. Місце судової практики у системі джерел морського права. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». Випуск № 02, 2026, частина 3. С. 282-286.

6. United Nations Convention on the Law of the Sea (1982). United Nations Organization.

URL: <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201833/volume-1833-A-31363-English.pdf>.

7. International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974. United Nations Treaty Collection.

URL: <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201184/volume-1184-I-18961-English.pdf>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття; розв'язання тестових завдань та задач; моделювання ситуації; дискусії.

Методи оцінювання:

— поточний контроль (тестування, опитування, наукові доповіді, складання аналітичних записок, есе, вирішення практичних кейсів);

— підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

БК 6. МІЖНАРОДНЕ ПРАВОСУДДЯ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Лілія НЕВАРА, канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації концепцій та теорій, а також їх практичних проявів; формування системного та критичного розуміння природи, функцій і ролі міжнародного правосуддя в сучасній міжнародно-правовій системі; здатність до комплексного аналізу інституційної архітектури, процедур, юрисдикції та практики міжнародних судових і квазісудових органів; поглиблення знань щодо впливу міжнародного правосуддя на формування та розвиток норм міжнародного права, зокрема у сфері прав людини, міжнародного гуманітарного та кримінального права; набуття

навичок юридичного аналізу практики міжнародних судів і трибуналів з метою формування аргументованих правових позицій у сфері міжнародного публічного права; формування наукової спроможності здобувачів ідентифікувати актуальні проблеми міжнародного правосуддя в умовах збройних конфліктів та трансформації міжнародного правопорядку.

Зміст. Основні етапи розвитку та доктринальні підходи до формування міжнародного правосуддя. Інституційна фрагментація системи міжнародного правосуддя. Принципи роботи міжнародних судових установ. Міжнародне правосуддя в сфері прав людини. Універсальний та регіональний механізми захисту. Механізм забезпечення виконання рішень міжнародних судів. Міжнародне кримінальне правосуддя. Міжнародне правосуддя під час збройного конфлікту в Україні. Імплементация Римського статуту Міжнародного кримінального суду у законодавство України. Розслідування порушень прав людини та серйозних порушень міжнародного гуманітарного права російськими військами на звільнених територіях України Радою ООН з прав людини. Дискусійні аспекти юрисдикції міжнародних судових органів. Практичні аспекти виконання іноземного судового рішення. Проблемні практичні аспекти щодо визнання юрисдикції органів міжнародного правосуддя. Доступність правосуддя та гарантії реалізації. Справи за участю України у міжнародних судових установах. Тенденції розвитку міжнародної юстиції.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Espósito C., Parlett K. The Cambridge Companion to the International Court of Justice. Cambridge University Press. 2023. 400 p.
2. Medvedieva M. Jurisdiction in International Law: Textbook. Kyiv : The Vinichenko Publishing House, 2023. 196 p.
3. Міжнародне публічне право : підручник за заг. ред. В.В Мицика. Харків : Право, 2020. Т. 1. 416 с.
4. Сироїд Т.Л. Міжнародне кримінальне право: підручник / Т.Л. Сироїд : Харків. Нац.ун-т ім. В.М. Каразіна. – Харків: Право, 2023. – 512 с.
5. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О.. Міжнародне право прав людини : Підручник. / Т.Л. Сироїд, Л.О. Фоміна. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 564 с.
6. Thirlway H. The International Court of Justice. Oxford University Press, 2016. 240 p.
7. Баласко, Л., Гарнсі, Е., Курзе, А., і Ламонт, К. К. (2024). Justice Craft: Уявляючи справедливість під час конфлікту. Шпрінгер Природа.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, метод кейс-стаді, презентація наукових досліджень, розв'язання практичних завдань, самостійна робота здобувачів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, наукові доповіді/виступи, складання аналітичних записок, есе, аналіз/вирішення практичних кейсів);

- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 7. МІЖНАРОДНЕ ФІНАНСОВЕ ПРАВО.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Олена СУДАРЕНКО, канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Знання та розуміння для оцінювання зовнішньополітичних позицій та дій України й інших держав з питань фінансів та оподаткування, а також міжнародних органів та організацій, визначення пов'язаних з ними майбутніх можливостей і ризиків; аналіз практичних ситуацій, зокрема в умовах надзвичайного та військового станів; оцінювання міжнародних та внутрішньодержавних подій та фактів, що мають міжнародно-правову значущість для обігу фінансів, з метою виявлення в подіях і фактах міжнародного життя тенденцій та закономірностей, формулювання їх та прогнозування суспільних процесів; складання проєктів міжнародних договорів та пов'язаної документації (тексти законопроєктів, порівняльних таблиць, пояснювальних записок та іншої супровідної документації до законопроєктів тощо) українською та іноземними мовами, складання процесуальних документів для ведення справ у судових органах, а також аналіз їх змісту; розроблення заходів щодо співробітництва України зі Світовим банком, МВФ та іншими міжнародними фінансовими організаціями.

Перелік програмних результатів навчання: застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, а також у дотичних міжгалузевих та міждисциплінарних напрямках; аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку міжнародного права, права Європейського Союзу, внутрішнього ринку ЄС, європейської інтеграції України, реалізації цілей сталого розвитку.

Зміст. Наукові підходи до визначення груп суспільних відносин, що становлять предмет міжнародного фінансового права. Дискусійність питання щодо методів міжнародного фінансового права. Поняття та склад міжнародних фінансових правовідносин. Сучасні концепції публічних коштів, світових фінансів як об'єкт національного та міжнародно-правового регулювання. Міжнародний фінансовий правопорядок як сучасний об'єкт дослідження міжнародного фінансового права. Правові засади діяльності МВФ у сфері фінансування платіжного балансу держав та суверенного боргу. Міжнародне право фінансової допомоги як об'єкт наукових досліджень. Правовий статус Міжнародного валютного фонду як суб'єкта міжнародного фінансового права. Основна мета існування та

повноваження Міжнародного валютного фонду. Правовий статус Світового банку як суб'єкта міжнародного фінансового права та Банку міжнародних розрахунків. Правове регулювання запобіганню легалізації незаконних коштів. Міжнародні організації у сфері фінансового моніторингу як об'єкт наукових досліджень. Міжнародні фінансові організації системи ООН. Міжнародні фінансові організації, банки, фонди на регіональному та міжрегіональному рівнях. Міжнародне платіжне право. Міжнародно-правове регулювання публічних закупівель. Міжнародне фінансове право: приватно-правовий аспект. Правове регулювання міжнародних банківських правочинів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Bamford C. Principles of International Financial Law: 3rd Edition. –/Oxford University Press, 2019. – 368 p.
2. Wood Philip R. Law and Practice of International Finance. // Sweet & Maxwell. – 2019. – 9 Volumes.
3. Іванський А.Й. Фінансове право: підручник. Міжнар. гуманітар. ун-т, 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 484 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття; розв'язання тестових завдань та задач; моделювання ситуації; дискусії.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка наукових доповідей, аналітичних записок, есе, перевірка розв'язання задач);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

БК 8. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Віталій РАЗІЦЬКИЙ, кандидат історичних наук, доцент філософії, соціології та політології.

Результати навчання. вільно презентувати, обговорювати державною мовою результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми; знати українські звичаї і традиції спілкування; мати базові навички використання невербальних засобів спілкування для посилення мовленнєвого впливу на співбесідника; знати чотири закони логіки та основні логічні способи мислення.

Зміст. Ораторське мистецтво як компонент культури науковця. Поняття «Ораторське мистецтво» в системі гуманітарної підготовки аспірантів. Основи ораторської підготовки аспірантів. Мовленнєва діяльність у професійній сфері сучасного науково-педагогічного працівника, фахівця у сфері економіки. Культура мовлення аспірантів у професійній сфері та особистому житті. Місце і роль красномовства у професійній, науковій діяльності та навчальному процесі. Доступність, логічність, послідовність викладення матеріалу під час взаємодії з публікою. Красномовство і наочність. Ораторська майстерність і цифрові технології. Стратегія риторика під час взаємодії з аудиторією як загальний і

всебічний план досягнення мети. Сутність і проблеми взаємодії оратора з публікою. Особистість оратора. Професіограма оратора. Загально-психологічні вимоги до оратора в умовах сьогодення. Стресові ситуації під час публічного виступу. Виникнення непорозуміння між ритором та аудиторією під час публічного виступу. Гендерні аспекти проблеми ефективної комунікації. Риторичні фігури у публічному виступі. Риторична фігура як засіб посилення емоційної вмотивованості промови ритором. Техніка ораторської промови. Дихання як енергетична база мови оратора. Техніка фонаційного дихання ритором. Контроль і регуляція дихання під час публічного виступу. Постановка голосу оратора.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Білавич Г. Основи ораторського мистецтва: навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2020. – 211 с.
2. Колінько М. В. *Риторика для політологів : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Київ : ФОП Халіков Р. Х. 2022. 127 с.*
3. Колотілова Н.А. Риторика. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 146 с.
4. Лисенко А. В., Ісаєнко Т. К. Риторика : навч. посібн. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 247 с.
5. Jaspreet Kaur Bodhraj. Oratory Agilities. NotionPress, 2022. 132 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські/практичні заняття; презентація та обговорення результатів досліджень, практичні навички невербальних засобів спілкування.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (презентація, виступи, дискусії, демонстрація логіки мислення);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.

ВК 9. ПРАВО МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.

Тип. Вибіркова дисципліна.

Рік навчання. 2026/2028.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Юлія ПАНФІЛОВА, канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

Результати навчання: здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, систематизації концепцій та теорій, а також їх практичних проявів; формування системного та критичного розуміння природи, функцій права міжнародної відповідальності в сучасній міжнародно-правовій системі; вміння оперувати правовими поняттями з права міжнародної відповідальності; здатність оцінювати міжнародні та внутрішньодержавні події та факти, приймати рішення та вчиняти юридичні дії відповідно до норм міжнародного права; здійснювати правову експертизу міжнародних і національних актів; надавати кваліфіковані

юридичні висновки та консультації з питань міжнародного права; застосовувати норми міжнародного права.

Зміст. Еволюція поняття міжнародної відповідальності. Міжнародний правопорядок, верховенство права та міжнародна відповідальність. Відповідальність держав за міжнародно-протиправне діяння. Юридичні наслідки міжнародно-протиправного діяння. Міжнародно-правова відповідальність за правомірну діяльність. Особливості імплементації норм міжнародно-правової відповідальності. Контрзаходи та міжнародно-правові санкції. Міжнародна кримінальна відповідальність. Міжнародна відповідальність міжнародних організацій. Відповідальність держав за кібератаки та використання ІІІ. Санкційна політика ЄС та України під час збройної агресії РФ проти України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Андрейченко С.С. Проблеми П 78 теорії та практики міжнародно-правової відповідальності : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / укл. С. С. Андрейченко ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 108 с. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23465>.

2. Вайт, Н. Д. (2026). Право міжнародних організацій (третє видання). Видавництво Манчестерського університету.

3. Газзіні, Т. (2026). Зміни правил щодо застосування сили в міжнародному праві. Видавництво Манчестерського університету.

4. Певко, С. Г. Міжнародна відповідальність держав (теоретико-правовий погляд) / С. Г. Певко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: Право. - 2023. - Вип. 36. - С. 43-54. - DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-05>.

5. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін. ; за ред. В.В. Мицика. – 2-ге вид., змін. – Харків : Право, 2020. – Т. 2. Основні галузі. – 624 с.

6. Zubok V. International Relations: 3 edition. Oxford University Press, 2019. – 464 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, метод кейс-стаді, презентація наукових досліджень, розв'язання практичних завдань, самостійна робота здобувачів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, наукові доповіді/виступи, складання аналітичних записок, есе, дискусії, аналіз/вирішення практичних кейсів);
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Мова навчання та викладання. Українська.